

Số: *SS*/VC1-V1

Hà Nội, ngày 26 tháng 8 năm 2021

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Vụ án Hoàng Văn Hùng bị hủy để xét xử phúc thẩm lại

Thông qua công tác kiểm sát giải quyết theo thủ tục giám đốc thẩm vụ án hình sự Hoàng Văn Hùng phạm tội “*Tàng trữ trái phép chất ma túy*”, bị Hội đồng thẩm phán tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội hủy để xét xử phúc thẩm lại. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy cần thông báo để Viện kiểm sát nhân dân trong khu vực tham khảo, rút kinh nghiệm; cụ thể như sau:

1. Nội dung vụ án:

Do nghiện ma túy từ năm 2018 nên chiều ngày 26/5/2020, Hoàng Văn Hùng đi đến khu vực cửa khẩu Tà Lùng thuộc huyện Phục Hòa, tỉnh Cao Bằng mua của 01 người phụ nữ (không xác định nhân thân, lai lịch) 01 gói Heroine với giá 2.000.000đ mục đích sử dụng. Trưa ngày 27/5/2020, Hùng về đến nhà, liền gọi điện thoại rủ Nông Văn Chiu (sinh năm: 1993; Trú tại: thôn Diễm Dưới, xã Thanh Sơn, huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn) vào nhà chơi. Khoảng 14h cùng ngày, Chiu và Hà Văn Thành (sinh năm: 1991; Trú tại: thôn Lay, xã Thanh Sơn, huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn) đến nhà Hùng rồi ngồi ở bàn uống nước, Hùng bỏ gói heroin mới mua ra cho Chiu và Thành xem rồi rủ Chiu và Thành xuống gian bếp nhà Hùng để sử dụng heroin, Chiu và Thành nhất trí. Hùng cầm theo 01 vỏ bao thuốc lá Thăng Long, 01 bật lửa ga màu tím cùng gói ma túy xuống bếp, rồi tách một phần nhỏ ma túy để sử dụng, phần còn lại Hùng gói lại cất giữ. Lúc đầu, cả 03 sử dụng hết số ma túy do Thành mang theo, sau đó mới sử dụng ma túy của Hùng. Đến 14h45' cùng ngày, khi Hùng, Thành và Chiu đang sử dụng trái phép chất ma túy thì bị Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn phát hiện và bắt quả tang. Hùng liền chạy vào trong nhà vệ sinh vớt 17,661gam heroine được gói trong túi linon hàn kín cùng chiếc bật lửa và điện thoại vào bồn cầu để xả nước nhưng đã bị Cơ quan điều tra ngăn chặn, thu giữ toàn bộ tang vật.

2. Quá trình giải quyết vụ án:

Quá trình điều tra, truy tố, Cơ quan điều tra và Viện kiểm sát huyện đã Kết luận điều tra và Cáo trạng truy tố Hoàng Văn Hùng về tội “*Tàng trữ trái phép chất ma túy*” quy định tại điểm g khoản 2 Điều 249 Bộ luật hình sự và tội “*Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy*” quy định tại điểm d khoản 2 Điều 256 Bộ luật hình sự.

Tại Bản án sơ thẩm 34/2020/HS-ST ngày 31/7/2020 của Tòa án nhân dân huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn xử phạt Hoàng Văn Hùng 06 năm 06 tháng tù về tội “*Tàng trữ trái phép chất ma túy*” quy định tại điểm g khoản 2 Điều 249 Bộ luật hình sự và 02 năm tù về tội “*Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy*” theo quy định tại khoản 1 Điều 256 Bộ luật hình sự. Tổng hợp hình phạt của cả 02 tội, buộc bị cáo phải chấp hành 08 năm 06 tháng tù.

Sau khi xét xử sơ thẩm, Viện kiểm sát nhân dân huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn kháng nghị phúc thẩm một phần Bản án hình sự sơ thẩm số 34/2020/HS-ST ngày 31/7/2020 của Tòa án nhân dân huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn về phần điều khoản và quyết định hình phạt đối với bị cáo Hoàng Văn Hùng về tội “*Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy*”; Đề nghị Tòa án nhân dân tỉnh Lạng Sơn áp dụng điểm d khoản 2 Điều 256 Bộ luật hình sự để tăng mức hình phạt đối với bị cáo.

Bản án số 54/2020/HS-PT ngày 15/9/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Lạng Sơn nhận định: Theo quy định tại Điều 4 của Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 thì Nghị quyết của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao có thứ tự cao hơn Thông tư các loại, hiện nay chưa có văn bản thay thế hướng dẫn nội dung quy định tại Nghị quyết số 02/2003/NQ-HĐTP ngày 17/4/2003 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao. Tại điểm đ khoản 2 mục II của Nghị quyết số 02 quy định: “*Người nào nghiện ma túy cho người nghiện ma túy khác cùng sử dụng trái phép chất ma túy tại địa điểm thuộc quyền sở hữu, chiếm hữu hoặc quản lý của mình thì không phải chịu trách nhiệm hình sự về tội chứa chấp sử dụng trái phép chất ma túy; ...*” nên bị cáo Hoàng Văn Hùng không phải chịu trách nhiệm hình sự về tội “*Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy*” (hành vi không cấu thành tội phạm). Căn cứ vào điểm d khoản 1 Điều 355; khoản 1 Điều 359; khoản 2 Điều 157 của Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015; Không chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn về việc áp dụng điểm d khoản 2 Điều 256 Bộ luật hình sự tăng mức hình phạt đối với bị cáo Hoàng Văn Hùng về tội “*Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy*”; Hủy một phần Bản án hình sự sơ thẩm số 34/2020/HS-ST ngày 31/7/2020 của Tòa án nhân dân huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn; Tuyên bố bị cáo Hoàng Văn Hùng không phạm tội “*Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy*”.

Theo đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lạng Sơn, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 05/2020/QĐ-VC1-HS ngày 30/12/2020 đề nghị Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử giám đốc thẩm hủy một phần Bản án hình sự phúc thẩm số 54/2020/HS-PT ngày 15/9/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Lạng Sơn để xét xử phúc thẩm lại.

Tại Quyết định giám đốc thẩm số 31/2021/HS-GĐT ngày 23/6/2021, Ủy ban thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội quyết định: Chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội; hủy Bản án hình sự phúc thẩm số 54/2020/HSPT ngày 15/9/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Lạng Sơn đối với Hoàng Văn Hùng. Giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân tỉnh Lạng Sơn để xét xử phúc thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

3. Vấn đề cần rút kinh nghiệm

Việc xác định tội danh và định khung hình phạt: Theo Nghị quyết số 41/2017/QH 14 ngày 20/6/2017 của Quốc Hội xác định ngày có hiệu lực thi hành của Bộ luật hình sự số 100/2015/QH13 từ ngày 01/01/2018 nên mọi hành vi phạm tội thực hiện sau ngày 01/01/2018 đều phải áp dụng theo quy định của Bộ luật hình sự năm 2015. Hành vi của Hoàng Văn Hùng thực hiện vào ngày 27/5/2020 nên phải áp dụng quy định của Bộ luật hình sự năm 2015. Cơ quan điều tra và Viện kiểm sát nhân dân huyện Hữu Lũng đã Kết luận điều tra và Cáo trạng truy tố Hoàng Văn Hùng về tội “*Tàng trữ trái phép chất ma túy*” quy định tại điểm g khoản 2 Điều 249 Bộ luật hình sự và tội “*Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy*” quy định tại điểm d khoản 2 Điều 256 Bộ luật hình sự là đúng quy định của pháp luật.

Tòa án nhân dân huyện Hữu Lũng cũng xác định Hoàng Văn Hùng có phạm tội “*Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy*”, tuy nhiên lại chỉ định khung theo khoản 1 Điều 256 Bộ luật hình sự là chưa chính xác, bởi Hùng đã cho 02 người sử dụng trái phép chất ma túy tại nhà mình. Đây là tình tiết định khung, nên phải áp dụng đối với Hùng theo quy định tại điểm d khoản 2 Điều 256 Bộ luật hình sự mới chính xác. Tòa án cấp phúc thẩm lại hủy một phần bản án sơ thẩm, tuyên bố bị cáo Hoàng Văn Hùng không phạm tội “*Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy*” với lý do theo quy định tại Điều 4 của Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 thì Nghị quyết của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao có thứ tự cao hơn Thông tư các loại. Vì vậy, Nghị quyết số 02/2003/NQ-HĐTP ngày 17/4/2003 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hiện nay chưa có văn bản thay thế nên quy định tại điểm d khoản 2 mục II của Nghị quyết: “*Người nào nghiện ma túy cho người nghiện ma túy khác cùng sử dụng trái phép chất ma túy tại địa điểm thuộc quyền sở hữu, chiếm hữu hoặc quản lý của mình thì không phải chịu trách nhiệm hình sự về tội chứa chấp sử dụng trái phép chất ma túy;...*” vẫn có hiệu lực.

Trong khi đó, năm 2007, liên ngành Bộ Công an, Viện kiểm sát nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân tối cao và Bộ Tư pháp tiếp tục loại trừ hành vi này tại điểm b tiết 7.3 mục 7 Phần II trong Thông tư liên tịch số 17/2007/TTLT-BCA-VKSNDTC-TANDTC-BTP ngày 24/12/2007. Đến năm 2015, liên ngành Bộ Công an, Viện kiểm sát nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân tối cao và Bộ Tư pháp đã ban hành Thông tư liên tịch số 08/2015/TTLT-BCA-VKSNDTC-

TANDTC-BTP ngày 14/11/2015, trong đó Điều 3 đã quy định bãi bỏ điểm b tiết 7.3 mục 7 Phần II Thông tư liên tịch số 17/2007/TTLT như đã nêu ở trên. Hơn nữa hành vi của Hoàng Văn Hùng thực hiện vào ngày 27/5/2020, sau khi Bộ luật hình sự năm 2015 đã có hiệu lực pháp luật nên Hoàng Văn Hùng đã đủ cấu thành tội “*Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy*” với tình tiết tăng nặng định khung tại điểm d khoản 2 Điều 256 Bộ luật hình sự. Vì vậy, trong vụ án này Hoàng Văn Hùng phải chịu trách nhiệm hình sự về 02 tội danh là tội “*Tàng trữ trái phép chất ma túy*” quy định tại điểm g khoản 2 Điều 249 Bộ luật hình sự và tội “*Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy*” quy định tại điểm d khoản 2 Điều 256 Bộ luật hình sự.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Hữu Lũng và Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lạng Sơn đã làm tốt công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử vụ án, phát hiện vi phạm pháp luật của cấp sơ thẩm và phúc thẩm, kịp thời báo cáo cho Viện kiểm sát nhân dân cấp trên xem xét kháng nghị giám đốc thẩm.

Thông qua vụ án nêu trên, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để Viện kiểm sát nhân dân các địa phương nghiên cứu, rút kinh nghiệm chung, tránh trường hợp tương tự xảy ra, góp phần nâng cao hơn nữa công tác Thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử các vụ án hình sự./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng-PVT.VKSTC (để báo cáo)
- VP, Vụ 7 VKSND tối cao; VC2; VC3;
- VKS Quân sự Trung ương;
- Đ/c Viện trưởng VC1 (để báo cáo);
- VKSND 28 tỉnh, thành phố (địa hạt VC1);
- VP; Viện 1; HSKS.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Quốc Khánh